

Zagadnienie III.

He wypadnie zapłacić złotych polskich za korzec zboża, sprowadzonego z Prus, którego łaszt na miejscu kosztuje talarów a , wiedząc że cena wymiany jest b Zp. za 100 Tal. i $c\frac{o}{o}$ kosztów.

Rozwiązanie.

$$\left. \begin{array}{l} 1 \text{ łaszt albo } 3910 \text{ litrów : } a \text{ Tal.} \\ 100 \text{ Tala : } b \text{ zp.} \\ 100 \text{ zp. : } (100+c) \end{array} \right\} = 1 \text{ korzec albo } 128 \text{ litr. : } X$$

$$X = \frac{a \times b \times (100+c) \times 128}{3910 \times 100 \times 100}; \text{ podzieliwszy licznik i mianownik przez } 32 \text{ otrzymamy, } X = \frac{a \times b \times (100+c) \cdot 4}{1221875}$$

nownik przez 32 otrzymamy, $X = \frac{a \times b \times (100+c) \cdot 4}{1221875}$

Prawidło. Pomnóż cenę towaru w Prusach przez cenę wymiany, potem przez 100 powiększone kosztami, następnie przez liczbę stałą 4. a iloczyn podziel przez 1221875 dzielnik stały, iloraz będzie wypadkiem szukanym.

O fakturach w ogólności.

(84). Fraktury są to piśmienne obrachunki, które każdy komissant albo negocjant przesyła swoim korespondentom przy expedycji towarów. Piszą się one zwykle na ćwiartkach papieru i powinny w sobie obeymować: 1. Datę wyexpedjowania towarów. 2 Nazwisko osób expedjących oraz nazwisko tego dla którego ten transport uskutecznia się. 3. Termin wypłaty. 4. Nazwisko furmana. 5. Znaki szczególne i numera pak, skrzyń, worków i t. d. 6. Rodzaj, ilość i jakość towarów, waga i miary. 7. Ich ceny. 8. Koszta, jako to: cło, komissowe, kurtaż, koszta zapakowania, przeniesienia na okręt lub na wozy i t. d. Gdy zaś to się uskutecznia morzem, potrzeba jeszcze do tych wydatków dołączyć koszta morskie i assekuracyjne.

Wzór faktury.

Panowie Peters et Comp: z Amsterdamu kupili 6 beczek garanssu z M. (Rozkazu i na Mój) Rachunek i takowe wyexpedjowali dnia 4 Kwietnia b. r. do Hawnu Panu Renaud na okręcie Wandhernot pod kapitanem Brandlich.

TO JEST:

		Nro 1. 829 funt: brutto	80 funt: pakoweg o.
P. B.	}	2. 760	81
P. C.		3. 800	70
N ro 1 do 6		4. 805	80
		5. 820	79
		6. 830	82

4834 funt: } brutto 472 funt: tary

Do odtrącenia 472 } 4362 funt: netto po
44 zlh. mon. kur.

za sto funtów 1919 5
Odtrącić 1 % z powodu wcześniejszej wypłaty 19 4
Wartość towaru netto zlh. mon. kur: 1900 1

Do czego przydać należy koszta:

Kurtaż 1 Sou na 1 Stuyver	2	8		
Cło wychodowe na 4362 duka: po 10	21	15		
Stii: 0	9	10	64	17
Cło wychodowe na 1900 zlh. po 1/2 %	1	4		
Paszport i podpis	24	—		
Za 6 futailles po 4 zlh.	6	—		
Connoissement, przewóz na brzeg morza i listowe				

Komissowego 2 % na całej summie . . . 1964 18
35 6

Całkowita summa wzhl. m. k. 2004 4
Adzio 4 % odtrącić aby otrzymać zł. banco: 80 3 5

1924 zł. o Stuyver 11 pen. po cenie wymiany
54 78 33 dadzą we frankach.
310 00

1924 — 11
4257 50

Uwaga. Pakowe (*tare*) jest to odtrącenie pewnej ilości wagi, mającej wyobrażać materiały służące do opakunku, od całej wagi *brutto* w celu dojścia rzeczywistej wagi towaru. W dwojaki sposób zwykło się ono obliczać: 1. Jeżeli 5% jest pakowego, wówczas możemy przyjąć: że skoro na 100 funtach *brutto* pewnego towaru jest 5 pakowego, więc towaru *netto* znajduje się 95; albo 2re. Gdy na 105 funtów *brutto* jest 5 pakowego, więc 100 jest *netto*. Podług tych dwóch sposobów potrącań, łatwo za pomocą reguły 3^{ch} zwyczajnej, obliczyć sumę całkowitą samego towaru, lub samego tylko pakowego. Często w niektórych okolicach liczy się *tara* od 1 paki, worka i t. d.

Eskont. Przy sprzedaży lub kupnie towarów, handlarze zwykli akordować, pewien oznaczony termin na wypłatę summy za nie się należączej, a w razie gdy kupujący chce natychmiast gotówką uiścić się ze swojego długu, odtrąca się na jego korzyść pewna ilość na stu np. 2, 3 i t. d. co się nazywa eskontem.

Stopa Eskontu jest różna, w różnych miejscach handlowych, zależy od rodzaju towarów, polega zaś głównie na zwyczajach handlowych.

Przykład.

Kupiec Warszawski kupuje pewnego towaru od negocjanta Paryzkiego za 3000 franków, po 3% Eskontu. Ile powinien mu zapłacić po odtrąceniu Eskontu.

Rozwiązanie.

Mnożę 3000 fr. przez 3. Iloczyn 9000 dzielę przez 100. Iloraz 90 fran: jest szukany eskontem, który odtrąciwszy od 3000 fr. reszta 2910 jest wypadkiem szukany.

Komissowe. Negocjanci i kupecy, kupują lub sprzedają bardzo często towary na rachunek swoich korespondentów, którzy za tę ich pracę i zabiegi przyznają pewne wynagrodzenia, na stu od summy największej co się nazywa komissowe, to powszechnie jest 1, 2, 3, na stu, i zależy od zwyczaju lub umowy. Sposób obliczania komissowego jest podobny do obliczenia eskontów.

Wymiennie. Kupno i sprzedaż towarów w handlu ryczałtowym, podług praw kupieckich, powinny się odbywać publicznie na Giełdzie i to za pośrednictwem Meklerów, którzy za swą fatygę pobierają $\frac{1}{4} \%$ na największej summie, co się nazywa wymienném.

Przykład.

Mekler Warszawski kupił na rachunek Banku za 4000' zp. towaru. Ile mu się należy wymiennego.

Rozwiązanie.

Podziel 4000 zp. wartość towaru przez 4. a odetnij dwie końcowe cyfry, będzie 10 zp. wymiennego.

SPIS MATERJI.

	<i>Karta</i>
O Monetach w ogólności.	3
Menety Francuzkie.	5
O Regule mięszaniny, której celem jest ozna- czyć próbę średnią złota i srebra powstają- cą ze stopienia metali prób różnych. . . .	8
O Regule mięszaniny w celu podwyższenia lub zniżenia prób.	9
Dopełnienie wiadomości potrzebnych wszystkim, którzy chcą prowadzić handel na sztaby złote lub srebrne.	18
Nazwiska i podziały nowych miar i wag. . .	21
Porównanie dawnych miar z nowemi. . . .	22
Wagi.	23
Porównanie dawnych wag z nowemi. . . .	23
Miary objętości.	25
Miary powierzchni.	26
Menety rzeczywiste we Francji.	27
Porównanie monet dawnych z nowemi. . .	28
Miary i wagi polskie w porównaniu z Fran- cuzkami.	28
O Monetach.	29
Tabella, w której podane są próba, waga i wartość główniejszych monet rzeczywistych złotych i srebrnych, mających kurs we wszystkich krajach podług taryfy urzędowej Paryżkiej.	30

O Procentach w ogólności.	38
O Procentach pojedynczych.	39
O Eskontach.	42
Bordereau.	47
Obrachunki (Réglements).	48
Spólny termin wypłaty (Echéance commune).	53
Zastósowanie reguły spólnego terminu wy-	
płat do konkordatów Bańkrutów.	54
O rachunkach bieżących z procentami (Comptes	
Courants et d'Intérêts).	56
Metoda liczb czerwonych (Methode des nom-	
bres rouges.)	58
Metoda liczb ujemnych (Methode des nombres	
négatifs).	64
O procentach składanych.	70
Annuité.	72
Krótką wiadomość o wexlach.	84
O akceptacji.	86
O akceptacji prostej.	87
O akceptacji warunkowej.	87
O Indosacji.	87
O Protestacji wexlów.	88
O Wymianie w ogólności.	101
O Cenie wymiany wewnątrz kraju.	104
O Cenie wymiany zagraniczej.	108
O przyczynach zmiany alpari wymian zagrani-	
cznych.	111
O przyczynach wpływających na zmianę cen	
zagranicznych.	112
Kurs wexlów w znaczniejszych miastach han-	
dlowych Europy.	113
Wymiana Polski z różnemi miejscami zagrani-	
cznemi.	146

Wymiana Francji z różnemi miejscami zagranicznymi.	148
Arbitraże.	152
Traty i remessy razem użyte w celu zaspokojenia długu lub odebrania wierzytelności. . .	164
O Spekulacjach na wymianie.	166
O kosztach bankowych.	175
O rozkazach w przedmiotach bankowych. . .	176
Dodatkowe wiadomości o Arbitrażu.	181
O operacjach znanych pod nazwiskiem <i>net-ap-point</i> czyli całkowitej wypłacie, licząc w nią wszystkie koszta za sumę wyłożoną na rachunek korespondenta.	186
Alpari wymiany monet.	192
O Redukcji towarów sprowadzonych z Anglii do Francji, ceny wyrachowane we frankach mając wzgląd na wszystkie koszta, podług ceny wymiany we frankach za 1 funt sterling, Alpari z Anglią jest 25 fr. 20 cent. za 1 funt Sterling.	194
O fakturach w ogólności.	212

KONIEC.

ND. 61